

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Stručná správa z úradnej kontroly vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva v Slovenskej republike v roku 2013

V roku 2013 bolo orgánmi verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike) spolu vykonaných **40 014 kontrol v 17 324 kontrolovaných potravinárskych prevádzkach**, vrátane zariadení spoločného stravovania z celkového počtu 47 760 prevádzok registrovaných orgánmi verejného zdravotníctva. Okrem uvedených kontrol bolo vykonaných navyše **4 639 kontrol v ostatných prevádzkach**, ako sú napr. lekárne, drogérie, novinové stánky a pod. Okrem plánovaných kontrol bolo v roku 2013 vyhlásených hlavným hygienikom Slovenskej republiky **8 mimoriadnych cieľných kontrol** (mimoriadna cieľná kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v „ázijských reštauráciách“ v Slovenskej republike; mimoriadna cieľná kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v cukrárskych výrobniciach a v cukrárnach v Slovenskej republike; kontroly hydínového mäsa v zariadeniach spoločného stravovania; mimoriadna cieľná kontrola epidemiologicky rizikových činností osôb v prevádzkach supermarketov, hypermarketov a obchodných domov; mimoriadna kontrola zameraná na označovanie výživových doplnkov; mimoriadna cieľná kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalitu pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením na umelých sezónnych kúpaliskách významných pre kúpaciu sezónu v Slovenskej republike; kontroly v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2013 v Slovenskej republike; mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov v Slovenskej republike).

Pri kontrolách bolo zistených spolu **7 292 nezhôd** so súčasne platnými právnymi predpismi. Uvedené nezhody boli zistené v **4 116 prevádzkach**.

Najčastejšou príčinou nezhôd vo všeobecnosti boli nedostatky v **prevádzkovej hygiene** (1 181 prevádzok), v **systéme HACCP** (1 013 prevádzok) a v **manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením** (748 prevádzok).

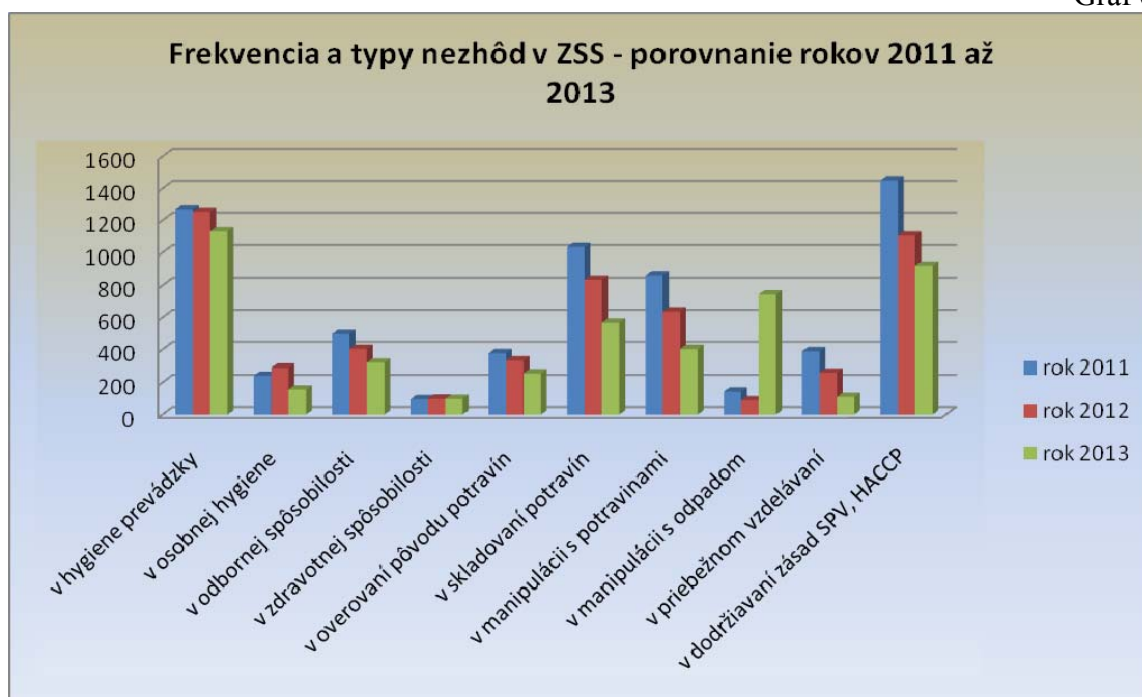
V sektore služieb (t. j. v **zariadeniach spoločného stravovania**, ďalej „ZSS“) bolo spolu vykonaných **30 160 kontrol v 15 100 zariadeniach** (z celkového počtu 41 573 registrovaných prevádzok), pričom **nezhody sa zistili v 3 759** kontrolovaných prevádzkach.

V roku 2013 bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. orgánmi verejného zdravotníctva posúdených **5 866** (ako nových, resp. zmenených) a následne schválených potravinárskych prevádzok (podľa zákona č. 355/2007 Z. z.), ktoré boli následne zaregistrované v systéme pre výkon úradnej kontroly a štátneho zdravotného dozoru. Počet prevádzok, ktorým bolo vydané nesúhlasné rozhodnutie podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo 26.

Graf č. 1

Graf č. 2

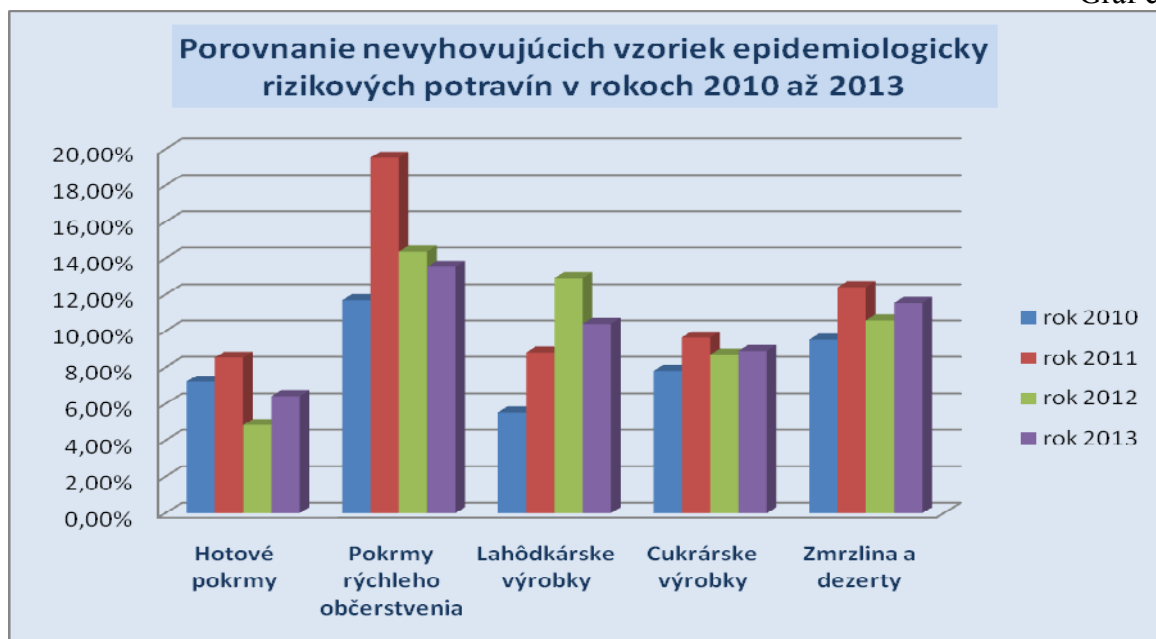
V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi (2011 a 2012) sa v roku 2013 pri výkone kontrol zistilo zlepšenie celkovej hygiene v zariadeniach spoločného stravovania. Menej nedostatkov bolo zistených v dodržiavaní osobnej hygiene zamestnancov, v odbornej spôsobilosti, v overovaní pôvodu potravín, v skladovaní potravín, v manipulácii s odpadom, v priebežnom vzdelávaní zamestnancov a v dodržiavaní zásad správnej výrobnjej (SPV) a HACCP. Viac nedostatkov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi bolo zistených v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením.

V roku 2013 bolo spolu odobratých a vyšetrených **16 219 vzoriek potravín, pokrmov, prídavných látok do potravín a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami**. Z uvedeného počtu bolo vyšetrených **7 109 vzoriek hotových pokrmov, vrátane pokrmov rýchleho občerstvenia**.

V odoberaných vzorkách potravín (v rámci jednotlivých komodít) sa vyšetrovala predovšetkým mikrobiologická kontaminácia, iná kontaminácia, zloženie výrobku a označenie výrobku. Z celkového počtu 16 219 vyšetrených vzoriek bolo celkovo **nevyhovujúcich 1 229 vzoriek**, čo predstavuje 7,58 %. Celkovo najvyššie percento nevyhovujúcich vzoriek v porovnaní s ostatnými vzorkami potravín bolo zaznamenané v prípade sladidiel (57,69%), ovocia a zeleniny (26,76 %), pokrmov rýchleho občerstvenia (13,54 %), zmrzlina a dezertov (11,56 %), lahôdkarských výrobkov (10,40 %) a cukrárske výrobkov (8,93 %).

V roku 2013 sa nezistilo vyššie percento nevyhovujúcich vzoriek epidemiologicky rizikových potravín pri porovnaní s predchádzajúcimi tromi rokmi.

Graf č. 3

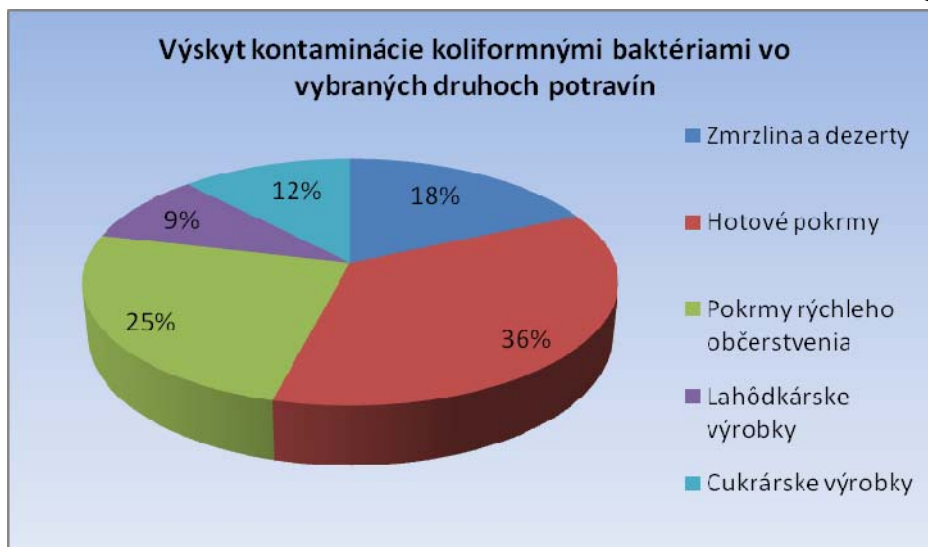

Mikrobiologicky nevyhovujúcich bolo **1 157 vzoriek** potravín (8,80 %) z celkovo vyšetrených 13 153 vzoriek potravín, a to najmä z dôvodu porušenia kritérií procesu výroby.

Vo vyšetrovaných vzorkách potravín boli mikrobiologicky izolované nasledovné mikroorganizmy:

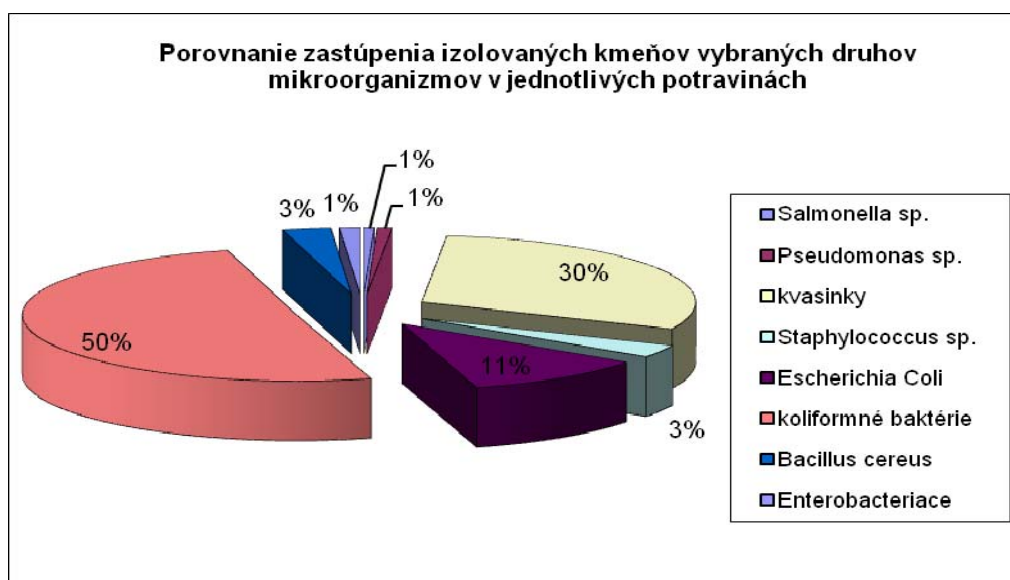
- koliformné baktérie (586 vzoriek: hotové pokrmy, pokrmy rýchleho občerstvenia, zmrzlina a dezerty, cukrárske výrobky, lahôdkarské výrobky, pramenité a balené pitné vody, ovocie a zelenina),
- kvasinky (352 vzoriek: zmrzlina a dezerty, pokrmy rýchleho občerstvenia, cukrárske výrobky, lahôdkarské výrobky, ovocie a zelenina, hotové pokrmy),
- *Escherichia Coli* (126 vzoriek: hotové pokrmy, pokrmy rýchleho občerstvenia, lahôdkarské výrobky, zmrzlina a dezerty, pramenité a balené pitné vody),
- plesne (75 vzoriek: zmrzlina a dezerty, cukrárske výrobky, pokrmy rýchleho občerstvenia, hotové pokrmy, ovocné a bylinné čaje, ovocie a zelenina, výživové doplnky, lahôdkarský výrobok),
- *Staphylococcus sp.* (36 vzoriek: hotové pokrmy, pokrmy rýchleho občerstvenia, zmrzlina a dezerty, cukrárske výrobky, lahôdkarský výrobok, mäso),

Graf č. 4

- *Bacillus cereus* (33 vzoriek: hotové pokrmy, pokrmy rýchleho občerstvenia, cukrárske výrobky, lahôdkársky výrobok),
- *Enterobacteriaceae* (14 vzoriek: zmrzlina a dezerty, pramenitá balená voda),
- *Pseudomonas sp.* (10 vzoriek: hotové pokrmy, pokrm rýchleho občerstvenia, cukrársky výrobok, pramenitá balená voda),
- *Clostridium perfringens* (9 vzoriek: hotové pokrmy, cukrársky výrobok),
- *Salmonella sp.* (7 vzoriek: cukrárske výrobky, vajcia a výrobky z vajec, mäso a výrobky z mäsa, hotový pokrm, pokrm rýchleho občerstvenia),
- *Campylobacter* (2 vzorky: mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina),
- *Cronobacter species /Enterobacter sakazakii/* (1 vzorka: detská a dojčenská výživa),
- *Vibrio* (1 vzorka: pokrm rýchleho občerstvenia).

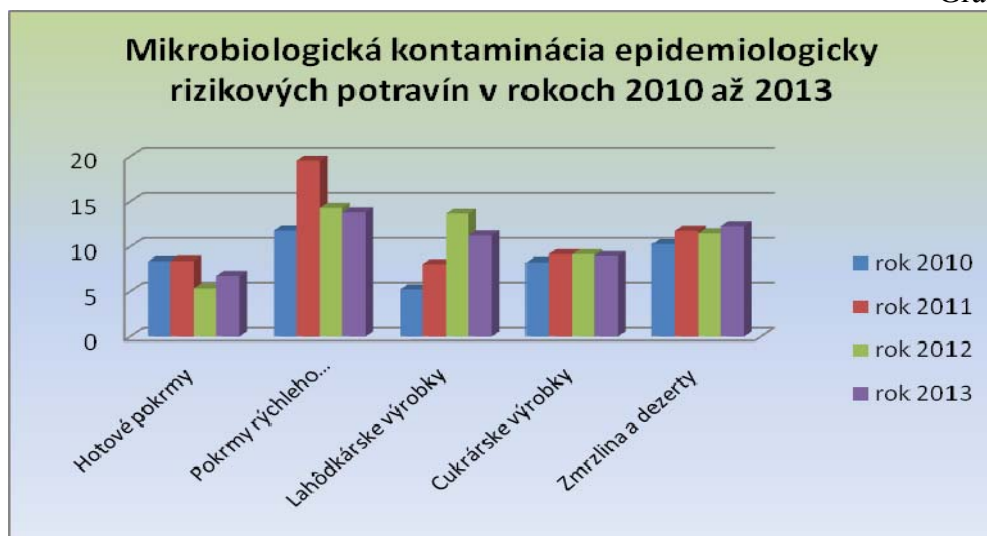
Graf č. 5

Z celkového počtu 13 153 vyšetrených vzoriek potravín bolo mikrobiologicky nevyhovujúcich 8,80 % vzoriek potravín, pričom najvyššie percento mikrobiologicky nevyhovujúcich vzoriek v porovnaní s ostatnými vzorkami potravín bolo zaznamenané v prípade pokrmov rýchleho občerstvenia (13,77 %), zmrzliny a dezertov (12,32 %),

lahôdkarských výrobkov (11,30 %), cukrárskych výrobkov (8,94 %) a hotových pokrmov (6,76 %).

Graf č. 6

Na kontrolu **histamínu** bolo laboratórne vyšetrených **24 vzoriek** rýb a morských živočíchov (vzorky odobraté v zariadeniach spoločného stravovania a v lahôdkarských výrobniciach). Všetky hodnotené vzorky vyhoveli stanoveným požiadavkám.

Z dôvodu **chemickej kontaminácie** nevyhovelo spolu **45 vzoriek** potravín z celkovo vyšetrených 16 219 vzoriek, t.j. 0,28 %, najmä z dôvodu prekročenia stanovených limitov pre prídavné látky a kontaminanty.

Vzorky potravín, vrátane hotových pokrmov a pokrmov rýchleho občerstvenia boli vyšetrené aj na prítomnosť **prídavných látok**. Pozornosť bola venovaná najmä farbivám, sladidlám a chemickým konzervačným látkam. Celkovo bolo vyšetrených **1 591 vzoriek** na kontrolu **farbív**, pričom z uvedeného celkového množstva nevyhovelo 13 vzoriek z dôvodu nadlimitného množstva syntetických farbív (7 vzoriek zmrzliny a dezertov - nadlimitná hodnota farbiva E 124 a E 122, 5 vzoriek cukrárskych výrobkov - z toho 2 vzorky nevyhoveli pre prítomnosť nepovoleného farbiva (E123) a 1 vzorka cukrovinky). V prípade uvedených druhov potravín sa však jednalo len o výrobu a konzumáciu v mieste určitého regiónu, pričom priamo na mieste boli prijaté opatrenia.

Prítomnosť a množstvo **sladidiel** bolo kontrolované najmä vo vzorkách cukrárskych a lahôdkarských výrobkov, výživových doplnkov, nealkoholických nápojov a zmrzliny a dezertov. Celkovo bolo vyšetrených **366 vzoriek**, pričom z uvedeného celkového množstva nevyhoveli 2 vzorky cukrárskych výrobkov z dôvodu nadlimitného množstva sladidiel a 1 vzorka výživového doplnku, v prípade ktorého bol prekročený obsah sladidla E 950 Acesulfám K. So slovenským výrobcom výživového doplnku bolo uvedené zistenie prejednané a výrobca upravil dávkovanie jednotlivých zložiek a ich homogenizáciu. Na kontrolu obsahu **glykozidov steviolu** bolo celkovo bolo odobratých **35 vzoriek** potravín s obsahom sladidiel (32 vzoriek stolových sladidiel, 1 vzorka nápoja, 1 vzorka výživového doplnku, 1 vzorka čokolády), všetky vyhoveli legislatívou stanoveným najvyšším prípustným množstvám.

Celkový počet vyšetovaných vzoriek na prítomnosť a množstvo **chemických konzervačných látok** bol **487**, z toho 2 vzorky výrobkov z vaječ a 1 lahôdkarský výrobok nevyhoveli z dôvodu prekročenia najvyššieho prípustného množstva konzervačnej látky.

Arómy: celkovo bolo odobratých a laboratórne vyšetrených **35 vzoriek** rôznych druhov potravín s obsahom škorice na kontrolu obsahu **kumarínu** (mliečne kaše s obsahom škorice pre dojčatá a malé deti - 6 vzoriek, raňajkové cereálie s obsahom škorice - 22 vzoriek, sladké pečivo s obsahom škorice - 3 vzorky, müsli sušienky – 4 vzorky). Všetky vzorky vyhoveli legislatívou stanoveným najvyšším prípustným množstvám. Na kontrolu obsahu **mentofuránu** bolo celkovo odobratých **30 vzoriek** potravín s obsahom mäty alebo mentolu (cukrovinky obsahujúce mäta alebo mentol - 24 vzoriek, malé cukríky osviežujúce dych - 4 vzorky, likér s obsahom mentolu - 2 vzorky). Všetky odobraté vzorky vyhoveli legislatívou stanoveným najvyšším prípustným množstvám.

Z **kontaminantov** vo vyšetrovaných vzorkách boli sledované najmä ťažké kovy (olovo, kadmium, ortuť), dusitaný a dusičnan, polychlórované bifenyly (PCB), rezíduá pesticídov, benzo(a)pyrén, melamín, mykotoxíny a akrylamid.

Na kontrolu obsahu **olova** bolo vyšetrených **966 vzoriek** potravín, pričom v žiadnej z vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie limitu pre olovo. Na kontrolu obsahu **kadmia** bolo vyšetrených **901 vzoriek** potravín, pričom v žiadnej z vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie limitu pre kadmium. Na obsah **ortuti** bolo vyšetrených **797 vzoriek** potravín, pričom v žiadnej z vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie limitu pre ortuť.

Na prítomnosť **dusitanov a dusičnanov** bolo vyšetrených celkovo **1 132 vzoriek** potravín. Z toho **512 vzoriek** potravín na obsah dusitanov (182 vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti) a **620 vzoriek** potravín na obsah dusičnanov (z toho 183 vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti). Na obsah dusičnanov nevyhovela 1 vzorka zeleniny a na obsah dusitanov nevyhovela 1 vzorka minerálnej vody, jednalo sa však o výrobky, ktoré neboli distribuované mimo Slovenskej republiky.

Na vyšetrenie **prítomnosti polychlórovaných bifenylov** bolo spolu odobratých a laboratórne vyšetrených **25 vzoriek**, a to 16 vzoriek potravín na výživu dojčiat a malých detí na báze mlieka a 9 vzoriek mäsa a výrobkov z mäsa, zverina a hydina. Ani v jednej z vyšetrených vzoriek nebol zistený uvedený kontaminant.

Rezíduá pesticídov boli vyšetrované v **40 vzorkách** potravín na počiatočnú výživu dojčiat, potravín na následnú výživu dojčiat ako aj výživových prípravkov pre dojčatá a malé deti na mliečnom, cereálnom alebo zeleninovom a ovocnom základe. Prítomnosť sledovaných rezíduí pesticídov, ktoré sa nesmú používať na ošetrovanie plodín určených na výrobu potravín na výživu dojčiat a malých detí nebola potvrdená v žiadnej z vyšetrených vzoriek potravín. V prípade rezíduí pesticídov, pre ktoré sú ustanovené v legislatíve špecifické maximálne limity a v prípade iných účinných látok a prípravkov na ochranu rastlín taktiež nebola potvrdená prítomnosť.

Na stanovenie obsahu **benzo(a)pyrénu** bolo vyšetrených **8 vzoriek** potravín pre dojčatá a malé deti. Výsledky laboratórneho vyšetrenia vyhovujú požiadavkám na zdravotnú bezpečnosť podľa nariadenia Komisie (ES) č. 1881/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách.

V **22 vzorkách** potravín pre dojčatá a malé deti sa stanovovala prítomnosť **melamínu**. Z uvedeného počtu bolo 17 vzoriek potravín na počiatočnú a následnú výživu dojčiat. Všetky vyšetrené potraviny vyhovujú požiadavkám na zdravotnú bezpečnosť podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 594/2012 z 5. júla 2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1881/2006, pokiaľ ide o maximálne hodnoty obsahu kontaminantov ochratoxínu A, PCB nepodobných dioxínom a melamínu v potravinách.

Mykotoxíny: na prítomnosť rôznych **mykotoxínov** (Patulín, aflatoxín B₁, aflatoxín M₁, ochratoxín A, deoxynivalenol, zearalenon a fumonizíny) bolo vyšetrených **274 vzoriek** potravín: počiatočnej a následnej mliečnej dojčenskej výživy, rôzne obilninové kaše pre dojčatá a malé deti, kukuričné kaše, sušienky, piškóty, kukuričné lupienky, detská výživa,

obilninové nápoje, ovocné nápoje a ovocné pyré. Z celkového počtu analyzovaných vzoriek (274) bolo 228 vzoriek zo zahraničnej produkcie (t.j. z členských štátov Európskej únie a z tretích krajín, z toho 31 vzoriek pôvodom z Turecka) a 46 vzoriek bolo z domácej produkcie. Všetky vyšetrené vzorky spĺňali požiadavky nariadenia Komisie č. 1881/2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách.

Akrylamid: v roku 2013 bolo spolu vyšetrených **61 vzoriek** (sterilizovaný mäsovo-zeleninový, zeleninový pokrm pre dojčatá a malé deti - 52 vzoriek, obilninové kaše mliečne a nemliečne - 7 vzoriek, hranolky - 2 vzorky). Vzorky boli odoberané z distribučnej siete. Pre akrylamid platí monitoring v súlade s Odporúčaním Komisie č. 2010/307/EÚ o monitorovaní množstva akrylamidu v potravinách, limit nie je stanovený v súčasnej platnej legislatíve, existujú len indikatívne hodnoty akrylamidu pre príslušné kategórie potravín.

V prípade kontroly **alergénov** v potravinách bola pozornosť venovaná kontrole obsahu **gluténu** v potravinách vhodných pre osoby trpiace neznášanlivosťou gluténu. Celkovo bolo laboratórne vyšetrených **40 vzoriek** potravín (rôznych druhov cestovín, pekárskeho výrobku, zmesi na výrobu pekárskeho výrobku). Z uvedeného počtu vzoriek boli v 33 vyšetovaných vzorkách namerané hodnoty gluténu menej ako 5 mg/kg. V 7 vzorkách boli namerané nasledovné hodnoty gluténu: 6,14 mg/kg; 6,46 mg/kg; 9,46 mg/kg; 10,1 mg/kg; 10,8 mg/kg; 13,7 mg/kg a 13,7 mg/kg. V označovaní vyšetovaných potravín naďalej prevládalo nesprávne označenie „bezlepkový, bezlepková, bezlepkové“. Uvedené zistenia boli riešené priamo s výrobcami, prípadne distribútormi predmetných výrobkov v Slovenskej republike – uložené boli opatrenia na označovanie výrobkov v súlade s platnou legislatívou.

Potraviny ošetrené ionizujúcim žiarením - celkovo bolo laboratórne vyšetrených **24 vzoriek**. Z toho boli vyšetrené orechy, ako napríklad mandle, arašidy, lieskové orechy, kešu, para orechy, pistácie, ďalej orechová posýпка, mletá zmes s jadrami vlašských orechov, okrem toho syr parmezánového typu a kurací nárez. Spolu 20 vzoriek potravín s obsahom tuku. Z nameraných hodnôt a po zohľadnení neistôt merania vo vzorkách nebola dokázaná prítomnosť dvojíc ožiarením vytvorených uhl'ovodíkov alkánov a alkénov, pri ktorých by boli podiely hmotnostných zlomkov detegované v očakávaných pomeroch (podľa STN EN 1784). Na základe týchto výsledkov vzorky nevykazovali vlastnosti potravín ošetrených ionizujúcim žiarením. Taktiež boli vyšetrené 4 vzorky potravín bez obsahu tuku, a to: Kucharek, ZDRAVITA Prísada do jedál, sypké ochucovadlo, 200 g; HORECA Select Koriander celý, 280 g; KOTÁNYI Aníz celý, 25 g; Spice cellar Paprika sladká mletá, 100 g. Dôkaz ožiarenia predmetných vzoriek potravín rastlinného pôvodu bol negatívny (metodika STN EN 1788).

Na **kontrolu GMO potravín** sa odobrali rôzne druhy potravín: kukurica (vákuovaná, sterilizovaná), výrobky zo sóje (rezance, plátky, kocky, kúsky) a ryža (guľatozrná, lúpaná). Spolu bolo odobraných a vyšetrených **14 vzoriek** potravín (domáceho pôvodu, dovozové v rámci Spoločenstva). V analyzovaných vzorkách nebola zistená prítomnosť geneticky modifikovaných organizmov, všetky nálezy boli v súlade s požiadavkami nariadenia (ES) č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách. Vzorky boli odobrané v distribučnej sieti a v zariadeniach spoločného stravovania. Kontrolami v ZSS nebolo ani v jednom prípade zistené použitie surovín, polotovarov alebo potravín na báze GMO. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín bola priebežne venovaná pozornosť aj označovaniu potravín z hľadiska obsahu GMO, nedostatky pri kontrolách neboli zistené.

Kontrola jodidácie kuchynskej soli: v roku 2013 bolo v laboratóriách RÚVZ v SR vyšetrených celkom **870 vzoriek** jedlej soli. Z výsledkov stanovenia obsahu KI a KIO₃ vo vzorkách jedlej soli vyplýva že:

- požiadavke Potravinového kódexu SR (15-35 mg/kg) vyhovel celkom 813 vzoriek t.j. 93,45 %,

- z celkového počtu 870 vzoriek bolo s nižším obsahom ako 15 mg/kg 27 vzoriek t. j. 3,10 %,
- vyšší obsah KI ako stanovuje Potravinový kódex SR (35 mg/kg) bol zistený v 30 vzorkách t.j. 3,45 %.

Pozitívne možno hodnotiť priemernú hodnotu obsahu KI (27,75 mg/kg). Z odobratých 870 vzoriek jedlej soli bol obsah ferokynidu draselného vyšetrený v 868 vzorkách, všetky vyšetrené vzorky, až na jednu zo Žilinského kraja (zistená hodnota 21 mg/kg vo vzorke varená jódovaná jedlá soľ) vyhovelí požiadavke Potravinového kódexu SR (najvyššie prípustné množstvo 20 mg/kg).

Úradná kontrola materiálov a predmetov určených na styk s potravinami v roku 2013

Národné referenčné laboratórium (NRL) pre materiály prichádzajúce do kontaktu s potravinami vykonávalo v roku 2013 laboratórne vyšetrenia materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, plán úradných kontrol bol cielene zameraný na výrobky dostupné na našom trhu, u ktorých sa definovali špecifické kritériá rizikivosti na základe legislatívnych požiadaviek, hlásení RASFF a našich dlhoročných skúseností s posudzovaním výrobkov určených na styk s potravinami.

Tabuľka č. 1 Druhy odoberaných vzoriek a sledované rizikové ukazovatele v roku 2013

A : Materiály a predmety určené na styk s potravinami	Sledované rizikové ukazovatele
melamínové kuchynské pomôcky	formaldehyd, melamín
nylonové kuchynské pomôcky	primárne aromatické amíny
sklenené poháre s farebnou potlačou zasahujúcou do ústneho okraja	Cd, Pb
keramické výrobky	Cd, Pb
strech obalové fólie	estery kyseliny ftalovej
lakované konzervy	Bisfenol A, F, S, BADGE, BFDGE, NOGE
farebné papierové obrúsky	primárne aromatické amíny
plastové detské fľaštičky do 3 rokov	bisfenol A
B : Špeciálna EÚ kampaň na rok 2013	Sledované rizikové ukazovatele
potraviny obsahujúce olej (pesto, zelenina nakladaná v oleji atď.) balené v sklenených pohároch, ktoré sú uzatvorené twist-off viečkami sklenené dojčenské fľaše	21 plastifikátorov – vzorky laboratórne vyšetrené v laboratóriu v Zurichu alebo Stuttgarde

Miesta odberov boli nasledujúce: veľkoobchod, maloobchod, dovozcovia, distribútori, výrobcovia, potravinársky priemysel/prevádzky. Ako prioritné miesta odberov boli určené dovozcovia a veľkoobchod.

Celkovo bolo **chemicky vyšetrených 91 výrobkov** (celkovo bolo vyšetrených 273 vzoriek v 637 ukazovateľoch a bolo vykonaných 1 952 analýz). Z toho **2 výrobky** laboratórnym vyšetrením nespĺnili požiadavky piatej hlavy druhej časti Potravinového kódexu Slovenskej republiky – Materiály a predmety určené na styk s potravinami.

Požiadavky bezpečnosti nespĺnili nasledujúce výrobky:

- **melamínové kuchynské pomôcky (melamínová misa)**
počet nezhôd : 1 dôvod nezhody : migrácia formaldehydu a melamínu
- **keramický hrnček**

počet nezhôd : 1 dôvod nezhody : migrácia Cd, Pb

- **sklenený hrnček s farbenou potlačou zasahujúcou do ústneho okraja**

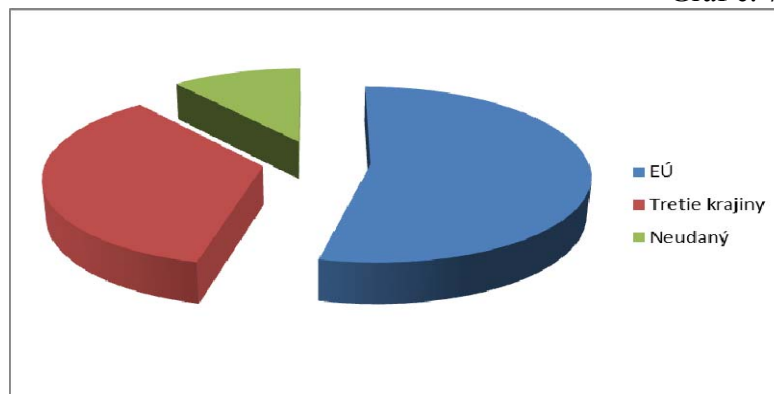
počet nezhôd : 1 dôvod nezhody : migrácia Cd, Pb

Príslušnými RÚVZ boli prijaté opatrenia na trhu na ochranu zdravia spotrebiteľa.

Mikrobiologicky bolo vyšetrených celkovo 7 vzoriek obalových materiálov, pričom všetky splnili požiadavky prílohy č. 19 k štvrtej hlave druhej časti Potravinového kódexu Slovenskej republiky – Mikrobiologické požiadavky na potraviny a na obaly na ich balenie.

Z vyplnených záznamov o úradnej kontrole odobraných výrobkov vyplýva, že z 91 výrobkov malo 49 výrobkov deklarovaný pôvod v krajinách EÚ, 32 výrobkov pochádzalo z tretích krajín a 10 výrobkov nemalo uvedený pôvod.

Graf č. 7 Pôvod výrobkov

Úradné kontroly bez odberu vzoriek boli vykonávané v priebehu roka 2013. Celkovo bolo vykonaných 284 kontrol v 265 prevádzkach, z toho 32 kontrol bolo vykonaných v potravinárskych prevádzkach. Je možné konštatovať, že vyhlásenia o zhode a podporná dokumentácia boli preložené v súlade s metodickým pokynom avšak obsahová stránka vyhlásení o zhode bola v mnohých prípadoch nepostačujúca vzhľadom na legislatívne požiadavky.

V priebehu roka 2013 boli odobraté 4 výrobky (sklenená šálka, 2 sklenené poháre, keramická šálka, silikónové formičky), ktoré boli predávané spolu s potravinami ako darčekové predmety na podporu predaja. Všetky tieto výrobky vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch (Cd, Pb, alebo Cd, Pb, Cr, Ni) legislatívnym predpisom.

V rámci výkonu úradnej kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami a zároveň potravinami sa monitorovalo možné používanie aktívnych a inteligentných materiálov a predmetov (napr. vkladanie rôznych vreciek s aktívnou zložkou do balených potravín, nálepky informujúce spotrebiteľa o možných zmenách v potravinách). Počas výkonu úradnej kontroly nebolo zistené používanie aktívnych a inteligentných materiálov a predmetov.

Odobrané boli 3 výrobky (potraviny) obsahujúce olej (cesnak v oleji – výrobca v EÚ, pikantná omáčka – pôvod SR, pikantný mrkvový šalát – dovoz z tretej krajiny) pričom na základe listu boli k 2 výrobkom dodané vyhlásenia o zhode a podporná dokumentácia. Z toho iba jedna dokumentácia vyhovela požiadavkám Komisie (EÚ) č. 10/2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a iba tento výrobok bol odoslaný na laboratórne vyšetrenie do Zurichu (výsledky zatiaľ neboli doručené).

prof. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH
hlavný hygienik Slovenskej republiky

